

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 10-1913)

Originalt emne

Rigsdag

Rigsdag/Valgbestyrrelser til Rigsdagsvalg

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 10. april 1913](#)
- 2) [Byrådsmødet den 15. januar 1914](#)
- 3) [Byrådsmødet den 29. januar 1914](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 10. april 1913 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1913)

Besættelse af de staaende Udvalg, Kommissioner m. v.

Med Hensyn til følgende Udvalg og Kommissioner m. v , var der opnaaet Enighed i det i Anledningen nedsatte Udvalg:

Havneudvalget:

Borgmesteren, Købmand Baune, Jakob Jensen, Niels Jensen, Carl Laursen.

Kasse - og Regnskabsudvalget: Borgmesteren, Mousten, Mikael Johansen. Suppleanter :
Simonsen, Møller.

Udvalget for Fattigvæsenet:

P. Jensen, Carl Laursen, Kjeld Sørensen.

Udvalget for Alderdomsunderstøttelse:

Harald Jensen, Kjeld Sørensen, Carl Laursen.

Udvalget for Brolægnings- og Vejvæsen samt Hovedvandløb: Magnus Nielsen, Marthin Hansen, Samuelson.

Legatudvalget:

Borgmesteren, Frk. Thomsen, Harald Jensen.

Sygehusudvalget:

Mousten, Niels Jensen, J. C. Petersen.

Udvalget for Byens Skove og Marselisborg Gods:

Borgmesteren, Mikael Johansen, Simonsen.

Udvalget for Byens og Omegns Forskønnelse:

Harald Jensen, Kjeld Sørensen, P. Jensen.

Markudvalget:

P. Jensen, P. Petersen, Niels Jensen.

Slagtehusudvalget:

Simonsen, Niels Jensen, Marthin Hansen.

Inspektionen for Domkirken: Sognepræsten, Borgmesteren, Carl Laursen.

Inspektionen for Frue Kirke: Sognepræsten, Borgmesteren, Mikael Johansen.

Inspektionen for Sct. Pauls Kirke: Sognepræsten, Borgmesteren, Christensen.

Inspektionen for Sct. Johannes Kirke:

Sognepræsten, Borgmesteren, Mousten.

Kirkegaardsbestyrelsen: Borgmesteren, Stiftsprovsten, Pastor Østrup, P. Jensen, Lehmann.

Skolekommissionen:

Sognepræsterne, Lehmann, Jakob Jensen, Fru Dagmar Petersen, Simonsen, Mikael Johansen, Møller, N. Joh. Laursen, Overretssagfører Birch.

Bygningskommissionen : Borgmesteren, Politimesteren, Bygningsinspektøren, Arkitekt Frimodt Clausen, Christensen, Magnus Nielsen, Tømrermester A. K. Sørensen.

Indkvarteringskommissionen:

Borgmesteren, Kaptajn Jørgensen (Kommitteret), P. Petersen, Lehmann.

Sundhedskommissionen: Politimesteren, Stadslægen, Læge Charles Jørgensen, Læge Kock, Samuelson, J. C. Petersen, Murermester Clemensen.

Brandkommissionen:

Politimesteren, Brandinspektøren, Mikael Johansen, Marthin Hansen, Simonsen.

Kommissionen for Bedømmelse af frivillig aflagte Svendeprøver: Borgmesteren, Jakob Jensen, J. C. Petersen.

Til Medlem af Bestyrelsen for Aarhus Museums Kunstaftdeling: Konferensraad Vestergaard.

Til Medlem af Bestyrelsen for Aarhus Museums historiske Afdeling: Moustén.

Til Medlem af Udvalget efter Lov om Sygekasser af 12. April 1892 § 7 : Samuelson.

Den kommunale Valgbestyrelse, herunder Affattelse af de kommunale Valglisten:

Borgmesteren, Harald Jensen, Mikael Johansen. Suppleant: Jakob Jensen.

Udvalget for Affattelse af Rigsdagsvalglisten:

Borgmesteren, P. Jensen, Harald Jensen.

Til at give Forslag til Votum til Kapitelstaksten:

Carl Laursen.

Udvalget for Revision af Skatterestancelisten:

Harald Jensen, Samuelson, Møller.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse:

Møller, Magnus Nielsen, Jakob Jensen, Harald Jensen.

Til at gennemgaa Repartitionen paa Amtets Købstæder:

Møller, Carl Laursen.

Til at afgive Erklæring om Andragender om Indfødsret, Myndighedsbevilling m. m. :

Borgmesteren, Mikael Johansen, Niels Jensen.

Arkiv- og Biblioteksudvalget: Mousten, P. Petersen, Frk. Thomsen.

Til at forberede Decisionen af Kommunens Regnskaber:

Carl Laursen, Jakob Jensen.

Til at gennemgaa Regnskaberne for Politikassen og Politiets Understøttelsesfond:

Simonsen.

Til kritisk at gennemgaa Havnens Regnskab:

Mousten, Møller.

Udvalget for Tilsyn med Kommunens Arbejderes Sygekasse: Samuelson, J. C. Petersen.

Til Medlemmer af Repræsentantskabet for Aarhus Teater:

J. C. Petersen, Samuelson, Møller, Mousten, Marthin Hansen.

Beværternævnet:

Borgmesteren, Fabrikant Jul. Andersen, Lehmann, Mousten, Carl Laursen.

Bestyrelsen for Christian den Niendes Børnehjem:

Etatsraad Filtenborg, Fabrikant Jul. Andersen, Fru E. Glavind, Fru M. Krarup, Carl Laursen, Magnus Nielsen, Simonsen.

Med Hensyn til Besættelsen af Skoleudvalget, Udvalget for Belysningsvæsenet, Vandværksudvalget, Udvalget for Bygninger og Inventar samt til Valg af et Medlem af Bestyrelsen for Teknisk Skole var der ikke opnaaet Enighed i Udvalget, og der forelaa da følgende 2 Lister:

A. Fra Borgerlistens Medlemmers Side : Skoleudvalget:

N. Joh. Laursen, Frk. Thomsen.

Udvalget for Belysningsvæsenet: Møller, P. Petersen.

Vandværksudvalget:

Mikael Johansen, P. Petersen.

Udvalget for Bygninger og Inventar:

J. C. Petersen, P. Petersen.

Til Bestyrelsen for Teknisk Skole: J. C. Petersen.

B. Fra den socialdemokratiske Byrådsgruppe : Skoleudvalget:

Jakob Jensen, Mousten.

Udvalget for Belysningsvæsenet: Christensen, Samuelson.

Vandværksudvalget:

Christensen, Lehmann.

Udvalget for Bygninger og Inventar:

Lehmann, Christensen.

Til Bestyrelsen for Teknisk Skole: Forvalter Marinus Petersen.

Endelig forelægger der følgende 2 Lister: Liste A fra Borgerlistens Medlemmer og Liste B fra den socialdemokratiske Byrådsgruppe, for Valg af Medlemmer til Repræsentantskabet for Aarhus-Randers elektriske Jernbane:

A. Borgmesteren, Magnus Nielsen, Møller, Mikael Johansen, P. Petersen, Carl Laursen, Marthin Hansen.

Suppleanter: Frk. Hulda Petersen, P. Jensen, Frk. Thomsen, Smedemester Bardino, Baneingeniør Vetli, Muremester Jens Mikkelsen, Købmand N. R. Hansen.

B. Harald Jensen, Jakob Jensen, Simonsen, Mousten, Niels Jensen, Borgmesteren, Marthin Hansen.

Suppleanter: Christensen, Kjeld Sørensen, Lehmann, Samuelson, Skomager E. Olesen, Snedker M. Falck, Agent Andreas Poulsen.

Formanden nævnede de Udvalg, om hvis Besættelse der ikke var opnaaet Enighed, og bemærkede, at der med Hensyn til disse altsaa maatte foretages Afstemning. Under 8. September 1911 havde Byrådet indstillet til Ministeriet, at Forholdstalsvalgmaaden skulde anvendes ved Afstemning over Besættelser af Udvalg, for saa vidt det maatte kræves af noget Medlem af Raadet, og at saadanne Valg foretages overensstemmende med de Fordelingsregler, der findes i Ministeriets Note til den kommunale Valglovs § 16. Under 11. Oktober 1911 havde Ministeriet svaret, at det overensstemmende med Byrådets

Indstilling fastsatte, at de paagældende Valg skulde finde Sted efter d'Hondts Metode for Forholdstalsvalg, men det blev ikke nærmere angivet, hvorledes Metoden skulde anvendes. Der var nu i dette Tilfælde indgivet 2 Lister, af hvilke den fra Borgerlistens Side var blevet mærket A, den fra den socialdemokratiske Side B, og Afstemningen og Fordelingen vilde saa ske paa samme Maade, som ved Byraadsvalget.

Simonsen udtalte, at Byraadet ikke havde fastslaaet noget med Hensyn til selve Afstemningsmaaden, kun at d'Hondts Metode skulde anvendes. D'Hondts Metode var imidlertid egentlig kun en Optællingsmetode og kunde praktiseres paa 2 Maader, som Listefaststemning og som Gruppeafstemning. I Folketinget blev d'Hondts Metode ligeledes anvendt ved Udvalgsbesættelser, men Tingets Medlemmer maatte, for saa vidt de ønskede at have Indflydelse paa Valgene, slutte sig til en Valgruppe. Efter de forud valgte Grupper fandt Valgene saa Sted. I det Udvalg, som var blevet nedsat for at gøre Forslag til Udvalgenes Besættelse, var dette Forhold blevet omtalt, men Formanden havde holdt stærkt paa, at Valgene skulde finde Sted i dette Møde, og henvist mulige utilfredse til senere at fremsætte Klage. Taleren nævnede kun dette for at fastslaa, at der efter den d'Hondtske Metode kunde gaas frem efter 2 Maader, og at ingen af disse var fastslaaet ved nogen Byraadsbeslutning. Noget Forslag skulde han ikke stille, da Formanden havde afgjort Sagen paa Forhaand, men den socialdemokratiske Gruppe maatte forbeholde sig mulig senere at tage Sagen op igen.

Formanden skulde gerne indrømme, at d'Hondts Metode kunde udøves ved Hjælp af forud anmeldte Grupper, men kunde ikke indrømme det rigtige i at sondre mellem Gruppeafstemning og Listefaststemning. Skulde Gruppeafstemning anvendes, maatte der enten kræves en Vedtagelse derom eller en Fastsættelse deraf i Forretningsordenen. Iøvrigt var der næppe Grund til at foretage Valgene efter Grupper og derved tvinge Medlemmerne til overfor alle Udvalgsbesættelser at indordne sig i saadanne, navnlig fordi hver Udvalgsbesættelse var et selvstændigt Valg for sig.

Jakob Jensen vilde supplere Hr. Simonsens Udtalelse med at sige, at Socialdemokraterne ikke havde til Hensigt at lægge Formanden Hindringer i Vejen for at faa Valgene afgjort i dette Møde, men at de kun vilde forbeholde sig deres Ret til at bringe deres Anskuelse frem for et højere Forum. De Forhandlinger, det nedsatte Udvalg havde ført, havde vist, at de Herrer fra den anden Side mente at være blevet en 11-Mands Gruppe, og at de ikke vilde behandle Socialdemokraterne paa samme Maade, som disse havde behandlet dem

efter forrige Valg. Den Gang havde Højre faaet mindst lige saa megen Indflydelse paa det administrative Arbejde som Socialdemokratiet, men nu syntes Højre i Udvalget at have haft saa megen Føling med de andre Medlemmer, at de helt og fuldt kunde besætte Udvalgspladserne. Socialdemokraterne i Udvalget havde gjort store Indrømmelser, men de havde ikke kunnet gaa ind paa Besættelsen af et Par Udvalg, saaledes som Højre ønskede det. Der var derved givet Formanden og det andet radikale Medlem Lejlighed til at vise deres store Frisind. Hr. Marthin Hansen havde engang sagt, at han vilde være med til at ryge Højre ud af Aarhus, nu kunde Hr. Hansen faa Lejlighed til at vise, om han havde ment noget dermed. Skolevæsenet blev i sin Tid i højeste Grad forsømt og kom først i Udvikling, da Socialdemokratiet fik Haand i Hanke med det, men der var lidt tilbage endnu, og den Udvikling ønskede Socialdemokraterne ikke at lade Højre standse eller at overlade til en Friskolemand. Skolevæsenet var og blev den Grundpille, Samfundet var bygget op paa, derfor ønskede Socialdemokratiet det ikke misrøgtet eller ført tilbage til det Standpunkt, det havde før 1900. Med Hensyn til Belysningsudvalget var Forholdet noget lignende, idet man der var i Gang med en stor Udvidelse, som man ønskede at føre til Ende, foruden at man ønskede at have Haand i Hanke med, paa hvilke Betingelser der kunde leveres Elektricitet til den elektriske Bane. Højre havde vel stemt for denne, men Socialdemokraterne troede ikke, det havde stor Kærlighed til den, fordi det jo ikke ønskede mere Kommunesocialisme eller flere kooperative Foretagender, og derfor ønskede Socialdemokraterne ikke helt at lægge denne Sag i Højres Haand. Desuagtet havde man tilbudt Højre at give Afkald paa Flertallet i Belysningsudvalget, naar Socialdemokratiet maatte beholde Flertallet i Skoleudvalget, men Højre vilde have det hele. Nu kunde de radikale Medlemmer altsaa faa Lejlighed til at vise deres Frisind. Paa Højres Liste til Valg af Repræsentanter til den elektriske Bane var Formanden sat som Nr. 1 og Hr. Marthin Hansen som Nr. 7. Vilde Formanden og Hr. Marthin Hansen imidlertid stemme paa Socialdemokraternes Liste, vilde de faa lige saa god en Lejlighed til at komme i dette Repræsentantskab, idet de paa den Liste stod som Nr. 6 og 7. Socialdemokratiet var altsaa gaaet ind paa Formandens Tanke om, at de Herrer frisindede kunde beholde deres fri Stilling og dog opnaa, hvad de vilde. Til Gengæld haabede Socialdemokratiet at se, at Liste B fik Flertal ved Valgene.

Mousten troede, at der lettest blev opnaaet Enighed og den retfærdigste Fordeling ved at danne Valgrupper. Skulde der gaas frem saaledes, at de enkelte kunde stemme, hvor de vilde, kunde enkelte Medlemmer faa en Repræsentation, der slet ikke stod i Forhold til det Antal Vælgere, de repræsenterede. En Gruppeafstemning, som den Rigsdagen brugte, var

den retfærdigste. Gruppeafstemning var lovlig, hvilket ikke var ganske givet med Listefstemning.

Simonsen fremhævede, at der særlig var blevet kæmpet om Skoleudvalget, hvor Højre vilde berøve Socialdemokratiet Flertallet. Den socialdemokratiske Gruppe var imidlertid saa stor, at den ikke følte sig magtesløs og ikke godvillig vilde ofre et Mandat i dette Udvalg. Højre alene kunde ikke fratage Socialdemokratiet Flertallet, kun hvis alle de 3 andre Partier gik imod Socialdemokratiet, kunde de gøre dette. 1 og for sig var det naturligt nok, at den konservative Gruppe stillede sig som sket, fordi den var klar over, at den ved at berøve Socialdemokratiet Flertallet i Skoleudvalget, kunde tilføje de arbejdende Klasser det haardeste Stød og det tungeste Nederlag. Skolespørgsmaalet var Socialdemokratiets Hovedspørgsmaal og dets mest ømfindtlige Punkt. Socialdemokratiet havde nu gennemført en saadan Skoleordning, at Hundreder af fattige Børn havde opnaaet at kunne konkurrere med de bedrestillede Børn om Ansættelse i de forskellige Etater, saa naar man vilde ramme Socialdemokratiet paa dette Punkt, skulde det indrømmes, at man havde valgt det føleligste. Fra Formandens Side var der i Udvalget kommet Forslag om at stille Skoleudvalget og Belysningsudvalget overfor hinanden, saaledes, at Socialdemokratiet beholdt Flertallet i det første og gav Afkald paa det sidste. Denne Ordning havde Socialdemokraterne mulig kunnet gaa med til, men Højres Forslag havde været et Ultimatum, og Forhandlingerne havde intet ført til paa dette Punkt. I enkelte andre Udvalg havde Højre ikke været saa ivrige efter at blive repræsenteret. Taleren havde saaledes opfordret Højre til at sætte en Højremand i Slagtehusudvalget, fordi Højre altid havde kritiseret dette, men skønt Socialdemokratiet intet havde imod at beholde Flertallet og dermed Ansaret, vilde Højre dog ikke have blot en eneste Mand ind i dette Udvalg. Taleren forstod imidlertid godt Højres Standpunkt med Hensyn til Slagtehusudvalget, for dette var heller ikke lysteligt at gaa ind til, idet Slagtehuset, som Højre forøvrigt havde opført, snart vilde kræve en meget betydelig Udgift, fordi dets Tag efter kun 15 Aars Forløb var saa raadent, at det truede med at falde sammen. Højres Fjendskab mod det offentlige Skolevæsen syntes at være saa stort, at man vilde sætte alt ind paa et Kort, og man var derfor kommet til en Situation, der vilde klare, om man vilde sagligt Samarbejde, eller om man vilde sætte Byraadets største Parti ud af Spillet. Det forestaaende Valg var et af de vigtigste Spørgsmaal, der vilde komme til at foreligge i de kommende 4 Aar, og af det vilde Samarbejdet afhænge. Hvis Højre kun havde til Hensigt at sikre sig imod, at Socialdemokratiet i Skoleudvalget kom med Forslag, som man ikke vilde vedtage, var det

ikke nødvendigt at berøve Socialdemokratiet Flertallet, men det var Administrationen, Højre vilde have fat i for at standse Skolevæsenets Udvikling.

N. Joh. Laursen hævdede, at der ikke var den Modsætning mellem Listeafstemning og Gruppeafstemning, som man søgte at give det Udseende af, idet disse to Maader faldt sammen, naar hvert enkelt Udvalg blev taget for sig. Dersom de enkelte Medlemmer ikke havde Lov til at stemme frit om hvert enkelt Udvalg, vilde de enkelte være tvunget til at rette sig efter, hvad Flertallet i en Gruppe vilde. Taleren havde ikke tænkt sig, at man i Dag skulde have været inde paa en Realitetsbehandling af Programsager, men dette var dog sket endda i overordentlig skarpe Udtryk, som uden Skade ganske kunde have været sparet. Da det var let at se, at en stor Del af de faldne Udtalelser var rettet mod Taleren, vilde han minde om, at den nuværende Formand for Skoleudvalget og Taleren i sin Tid havde arbejdet sammen i god Forstaaelse i dette Udvalg. Endelig vilde han ogsaa minde om, at det ikke havde været Socialdemokraterne, der havde givet Stødet til Skolevæsenets Udvikling, men en Lovgivning, som var sket, før Socialdemokraterne blev Flertal i Udvalget.

Mikael Johansen vilde i Anledning af den megen Tale om Frisind bemærke, at Frisind i hvert ikke fandtes hos Socialdemokratiet, der efter Talerens Mening var det mest ufrisindede Parti, man havde. Ved Udvalgsbesættelsen for 4 Aar siden tog Socialdemokraterne alt, hvad de vilde, og overlod Resten til det øvrige Byraad. Saaledes var det ikke gaaet nu, idet man fra Borgerlistens Side foreslog de vigtigste 3 Mands Udvalg besat med en Højremand, en Venstremand og en Socialdemokrat, men 4 Mands Udvalgene med 2 Mand fra hver Side. At man ønskede en dygtig Pædagog ind i Skoleudvalget var kun naturligt, og da Hr. N. Joh. Laursen, uden at forringe nogen, maatte kaldes Byraadets dygtigste Pædagog, var det af saglige Grunde særdeles naturligt, at man ønskede ham deri. Hr. Jakob Jensen havde jo selv i sin Tid stemt paa Hr. N. Joh. Laursen til Formand i Skoleudvalget. At man fra Højres Side havde sat Formanden som Nr. 1 paa Liste A til Valg af Repræsentanter til den elektriske Bane, skyldtes almindelig Høflighedshensyn. Af selve Udvalgsbehandlingen fremgik det klart og tydeligt, at der ikke var Tale om at sætte nogen ud af Spillet. Taleren skulde ikke opholde sig ved Hr. Simonsens Udtalelser om Højres Stilling til Skolevæsenet, men kun bemærke, at Højre betragtede Skoleundervisningen som en meget vigtig Sag, og at det ikke vilde de fattige Børns Undervisning til Livs, men omfattede den med lige saa varm Interesse som Socialdemokraterne. Netop derfor skyldte den Side, Taleren tilhørte, de 8500 Vælgere, der havde stemt paa dem, at sætte den dygtigste Pædagog i Skoleudvalget.

Formanden havde helst set, at man havde undgaaet en Realitetsbehandling, og vilde derfor opfordre til at standse Diskussionen.

Simonsen saa i Hr. Mikael Johansens Udtalelse om, at den konservative Fløj skyldte de 8500 Vælgere visse Hensyn, et Bevis for, at Byraadets Højre, Venstre og radikale regnede sig for et. Taleren spurgte Hr. N. Joh. Laursen, om man ikke i Folketinget altid anvendte Gruppevalg, og om der skete Anmeldelser af Grupper ved hver Udvalgsbesættelse. Netop fordi Hr. N. Joh. Laursen tidligere havde været Formand i Skoleudvalget, vidste man, hvorledes Skolevæsenets Udvikling vilde blive, hvis Hr. Laursen atter blev dette Udvalgs Formand. Socialdemokraterne frygtede slet ikke for at faa Hr. N. Joh. Laursen ind i Skoleudvalget og havde ikke søgt at modsætte sig, at han kom deri, det var kun Flertallet, de ønskede at beholde. Vilde Højre have alle Partier repræsenterede i Udvalget, kunde det have foreslaaet dette udvidet til et 4 Mands Udvalg, men derom drejede det sig slet ikke, man ønskede kun at faa Socialdemokraterne smidt ud. De Herrers Opførsel viste i det hele taget, at de vilde rette et afgørende Slag mod Skolevæsenet. Hr. Mikael Johansen udtalte nok, at Højre ikke vilde de fattige Børn til Livs, men fra Skolekommissionen havde man dog tilstrækkelig Erfaring for, at Højre modarbejdede Skolevæsenets Udvikling. Det samme saa man iøvrigt fra Folk i Skolevæsenets Tjeneste ved Optagelsesprøverne til Mellemskolen.

Jakob Jensen kunde ikke forstaa, hvorfor Hr. N. Joh. Laursen følte sig truffet af de faldne Udtalelser, da Socialdemokraterne i Udvalget tydeligt havde sagt, at de intet havde imod, at Hr. Laursen kom ind i Skoleudvalget. Socialdemokraterne havde kun værget sig imod at blive sat ud af Spillet. Naar Hr. N. Joh. Laursen sagde, at Skolevæsenets Udvikling skyldtes Lovgivningen, skulde Taleren dog gøre opmærksom paa, at den nuværende Skoleordning meget vel kunde have været gennemført paa Grundlag af Skoleloven af 1814, og at 3 Mænd allerede i 1870erne havde kæmpet for at gennemføre en lignende Ordning. Den Gang var der imidlertid nok til at holde Skolevæsenet nede, og det var der desværre endnu. Til Hr. Mikael Johansens Udtalelse om, at Socialdemokraterne i 1909 tog alt, hvad de vilde, skulde Taleren oplyse, at netop Hr. Mikael Johansen mange Gange havde bebrejdet Taleren, at Socialdemokraterne valgte Hr. Møller til Formand for Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Forholdet var i Virkeligheden, at Socialdemokraterne i 1909 viste sig særdeles loyale. Socialdemokraterne havde hverken nu eller i 1909 noget imod at faa Hr. N. Joh. Laursen i Skoleudvalget, naar de blot beholdt Flertallet, men i 1909 var det i

det nedsatte Udvalg til at gøre Forslag om Udvalgsbesættelsen blevet sagt, at Højre stod sig bedst ved at faa Hr. Mikael Johansen i Skoleudvalget, og at man derved vilde faa det mest rolig i Byraadet.

N. Joh. Laursen syntes, at man kom lovlig langt ud ved at fremdrage Udvalgets Forhandlinger fra 1909. Naar baade Hr. Simonsen og Hr. Jakob Jensen udtalte, at de forskellige Udtalelser ikke var rettede mod Taleren, og at man intet havde imod at faa ham i Skoleudvalget, skulde Taleren dertil bemærke, af det var let at sige, at man ikke vilde forhindre det, man ikke kunde, men at Socialdemokraterne i 1909 havde forhindret, at Taleren kom i det nævnte Udvalg.

Harald Jensen bemærkede, at Hr. N. Joh. Laursen havde glemt at svare paa Hr. Simonsens Spørgsmaal. At Hr. Laursen havde tiet, skyldtes vel, at han meget godt vidste, at Rigsdagen, straks naar den kom sammen, dannede Valggrupper, der blev staaende Samlingen igennem, og at Udvalgsbesættelserne skete i Henhold hertil. Naar Partierne var saa lige som her i Byraadet, hvor der var 9 Højremedlemmer og 9 Socialdemokrater, var det naturligt og retfærdigt, at Udvalgene blev besat ved Gruppeafstemning. Ellers vilde man opleve det Særsyn, at en enkelt Mand kunde besætte en Plads i alle Udvalg, og enhver vilde dog vist indrømme, at der ingen Mening var i, at en enkelt Mand skulde have lige saa stor Magt som en Gruppe paa 9 Mand. Det havde da ogsaa vist sig ved Udvalgsbesættelserne omkring i Kommunalraadene i de sidste Dage, at man næsten alle Steder havde anvendt Gruppeafstemning, og at denne Fremgangsmaade havde faaet Amtmændenes Billigelse. Desuden var Gruppeafstemning heldig i en anden Retning, idet den klargjorde Situationen ved at vise, hvor hver enkelt hørte hjemme. At en Mand med kun 900 Vælgere bag sig skulde betyde lige saa meget som de Medlemmer, der havde 7-8000 bag sig, var meget uretfærdigt.

Formanden havde for saa vidt intet imod Gruppeafstemning og havde i sin Tid i sit Forslag til Henvendelsen til Indenrigsministeriet indsat, "at Stemmeafgivning vil kunne ske i Henhold til en forud til Raadets Formand opgivet Anmeldelse om Gruppefordeling, selv om Medlemmerne af de enkelte Grupper ikke ere fuldtallig tilstede ved det paagældende Valgs Foretagelse". Denne Ordning var der imidlertid blevet rejst Modstand imod, saa den var ikke blevet til noget, men naar man den Gang havde afvist Gruppeafstemning, kunde man ikke nu uden nogen Forberedelse forlange den anvendt.

Jakob Jensen fandt, at den i sin Tid fremkomne Modstand mod Gruppeafstemning viste, at

Socialdemokraterne havde optraadt saa loyalt, at Mindretallet ikke havde haft nødig at forlange denne Fremgangsmaade.

Harald Jensen bemærkede, at der, da Formandens Forslag om Gruppeafstemning fremkom, ikke var noget Valg i Udsigt. I 1909 havde det nedsatte Udvalg, skønt Socialdemokratiet havde absolut Flertal, opnaaet fuld Enighed om et Forslag, der vakte Tilfredshed hos alle, maaske dog med Undtagelse af Hr. N. Joh. Laursen.

Formanden maatte dog erindre om, at Henvendelsen til Indenrigsministeriet var foranlediget ved et Valg til Amtsskoleraadet. Sluttelig oplyste han, at det nedsatte Udvalg var enig om, at Udalgene fremtidig skulde være éaarige.

De Udalge, hvorum Enighed var opnaaet i Udalget, blev besatte overensstemmende hermed.

Til Skoleudvalget valgtes: N. Joh. Laursen, Jakob Jensen og Frk. Thomsen.

Til Udalget for Belysningsvæsenet valgtes: Møller, Christensen og P. Petersen.

Til Vandværksudvalget valgtes: Mikael Johansen, Lehmann og Christensen.

Til Udalget for Bygninger og Inventar valgtes : J. C. Petersen, Lehmann og P. Petersen.

Til Medlem af Bestyrelsen for Teknisk Skole valgtes: J. C. Petersen.

Til Repræsentanter i Aarhus-Randers elektriske Jernbane valgtes: Formanden, Harald Jensen, Magnus Nielsen, Jakob Jensen, Møller, Simonsen, Mikael Johansen, Moustén, P. Petersen, Niels Jensen, Carl Laursen og Marthin Hansen. - Som Suppleanter valgtes: Frk. Hulda Petersen, Christensen, P. Jensen, Kjeld Sørensen, Frk. Thomsen, Lehmann, Smedemester Bardino, Samuelsen, Ingeniør Vetli, Skomager E. Olesen, Muremester Jens Mikkelsen og Snedker Falch.

Uddrag fra byrådsmødet den 15. januar 1914 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1913)

Valg af et Medlem til Landstingsvalgbestyrelsen.

Jakob Jensen foreslog Moustén.

Møller foreslog Mikael Johansen.

Jakob Jensen ønskede derpaa Sagen udsat i Henhold til Forretningsordenen.

Sagen udsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 29. januar 1914 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1913)

Til Medlem af Valgbestyrelsen for 9. Landstingskreds valgtes Mousten.

